

EXAMENREGLEMENT

SCHOOLJAAR 2023 - 2024

DEFINITIEF

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Hoofdstuk 1: Algemeen	4
artikel 1: Algemene bepalingen	4
artikel 2: Inhoud en doel van het examenreglement	4
artikel 3: Begrippen en terminologie	4
artikel 4: Het examenreglement en de wet	5
artikel 5: Bijzondere gevallen	5
artikel 6: Examencommissie	6
artikel 7: Bewaartermijn examens	6
artikel 8: Inrichting van de examens	7
Hoofdstuk 2: Het schoolexamen	8
artikel 9: Vorm en inhoud	8
artikel 10: Schoolexamenperiode	8
artikel 11: Procedures schoolexamenwerk	8
artikel 12: Te laat komen bij een schoolexamen	9
artikel 13: Verhindering en inhalen	9
artikel 14: Herkansing	10
artikel 15: Beoordeling van het schoolexamenwerk	11
artikel 16: Beoordeling en weging schoolexamenwerk	11
artikel 17: Examinatoren	11
artikel 18: Beoordelingstermijn	11
artikel 19: Autorisatie van cijfers	11
artikel 20: Bezwaar tegen beoordeling van schoolexamenwerk	12
artikel 21: Beoordeling van herkansingen	12
artikel 22: Niet tijdig inleveren van schoolexamenonderdelen	12
artikel 23: Afwijking wijze van examineren	12
artikel 24: Onvoorziene omstandigheden	13
artikel 25: Examendossier	13
artikel 26: Afronding van het schoolexamen	13
Hoofdstuk 3: Het centraal examen	15
artikel 27: Wijze van afnemen	15

artikel 28:	Regels omtrent het centraal examen: aanwezigheid	15
artikel 29:	Regels omtrent het centraal examen: gebruik van hulpmiddelen.....	16
artikel 30:	Regels omtrent het centraal examen: ‘papieren’ examens	16
artikel 34:	Centraal examen beroepsgericht vak	17
artikel 35a:	Niveaudifferentiatie	17
artikel 35b:	Tempodifferentiatie.....	18
artikel 36:	Tijdvakken	18
Hoofdstuk 4:	Onregelmatigheden	20
artikel 37:	Leerlingen.....	20
artikel 38:	Docenten / surveillanten.....	21
artikel 39:	Commissie van beroep	22
Hoofdstuk 5:	Uitslag, herkansing en diplomering	23
artikel 40:	Eindcijfer eindexamen.....	23
artikel 41:	Uitslag eindexamen leerwegen vmbo	23
artikel 42:	Uitslag examen leer-werktraject	24
artikel 43:	Uitslag eindexamen vwo en havo	24
artikel 44:	Herkansing centraal examen.....	25
artikel 45:	Voorschriften judicium cum laude.....	26

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

ARTIKEL 1: ALGEMENE BEPALINGEN

1. Dit reglement is van toepassing op examens van het Roelof van Echten College te Hoogeveen en is vastgesteld voor de duur van één jaar. Wijzigingen zullen ter instemming (conform artikel 10 lid b Wms) worden voorgelegd aan de Medezeggenschapsraad, alvorens ze worden opgenomen in dit reglement. Dit examenreglement is van toepassing voor de kandidaten die examens vmbo, havo of vwo afleggen in het schooljaar 2023 – 2024.
2. Voor een examenkandidaat is de versie van het examenreglement van toepassing die bij aanvang van zijn examen was vastgesteld. Voor leerlingen die gespreid of vervroegd examen doen in één of meerdere vakken zal het examenreglement in het daarop volgende jaar bij wijzigingen het eerdere reglement vervangen.
3. Voor het praktijkonderwijs (examens niveau 1) is het examenreglement van ROC Alfa-college te Hoogeveen van toepassing; voor het vavo is het examenreglement van het vavo van toepassing.

ARTIKEL 2: INHOUD EN DOEL VAN HET EXAMENREGLEMENT

1. Het examenreglement bevat:
 - a. algemene regels voor het schoolexamen;
 - b. algemene regels voor het centraal examen;
 - c. maatregelen die genomen kunnen worden indien zich onregelmatigheden voordoen;
 - d. de toepassing van de maatregelen genoemd in hoofdstuk 4;
 - e. regels met betrekking tot de organisatie van het centraal examen;
 - f. de gang van zaken tijdens het centraal examen;
 - g. de herkansingsmogelijkheden;
 - h. de commissie van beroep.
2. Het examenreglement wordt vastgesteld door het bestuur en jaarlijks voor 1 oktober aan de examenkandidaten uitgereikt.
3. Dit examenreglement treedt in werking op 1 augustus 2023 en vervangt alle eerdere reglementen. Dit examenreglement is van toepassing op schooljaar 2023 – 2024.

ARTIKEL 3: BEGRIPPEN EN TERMINOLOGIE

Bestuur:	de bestuurder van het Roelof van Echten College.
Bevoegd gezag:	de Stichting Roelof van Echten.
Commissie van beroep:	een door het bevoegd gezag ingestelde commissie van beroep voor de examens, zoals genoemd in artikel 20, lid 5 en artikel 39 van dit examenreglement.
CSPE:	het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen waarbij theorie en praktijk geïntegreerd worden getoetst.
CTE:	het College voor toetsen en examens, bedoeld in artikel 2 van de Wet College voor toetsen en examens.
Directeur:	de schoolleider die is belast met de dagelijkse leiding van de vestiging.
DUO:	Dienst Uitvoering Onderwijs.
Eindexamen:	een examen ten minste in het geheel van de voorgeschreven vakken.

Examenboekje:	boekje waarin het examenreglement voor leerlingen havo/vwo wordt vertaald in een minder juridische taal.
Examencommissie:	de commissie als bedoeld in art. 2.60d UB WVO 2020.
Examendossier:	het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
(Examen)kandidaten:	leerlingen die door het bestuur zijn toegelaten tot en deelnemen aan school-examens en / of centrale examens.
Examensecretaris:	de persoon als bedoeld in art. 2.51a UB WVO 2020.
Examenzitting	een moment of gelegenheid om examen af te nemen / te leggen.
Examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
Gecommitteerde/ 2 ^e corrector	officieel aangewezen toezichthouder bij het eindexamen. Iedere examinator heeft een gecommitteerde en is zelf gecommitteerde van een andere examinator.
Handelingsdeel:	examenonderdeel dat een leerling moet hebben afgerond voor hij kan deelnemen aan het centraal schriftelijk eindexamen.
Havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs, als bedoeld in artikel 2.5 van de wet.
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Inspectie:	de inspectie, bedoeld in de Wet op het Onderwijstoezicht.
Leerweg:	De leerwegen als bedoeld in art. 2.22 van de wet.
Leer-werktraject:	een leerroute als bedoeld in artikel 2.103 van de wet.
Maatschappelijke stage:	stage als bedoeld in artikel 2.32 van de wet.
Mavo:	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 en 10 van de wet.
Opleiding:	één van de onderwijssoorten vmbo, havo, vwo (atheneum/gymnasium).
Profiel:	een profiel is een samenhangend onder verantwoordelijkheid van bevoegd gezag verzorgd onderwijsprogramma dat een bijzondere voorbereiding biedt op groepen opleidingen in het vervolgonderwijs die inhoudelijk verwant zijn met het profiel.
Profielwerkstuk:	een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel als onderdeel van het schoolexamen.
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting als bedoeld in art. 2.60a van de wet.
Schoolexamen:	het deel van het examen dat door de school verzorgd wordt overeenkomstig art. 2.55a van de wet, vastgelegd in het PTA.
Schoolexamenwerk:	de bewijzen van de resultaten van alle toetsen voor een vak die volgens het PTA tot het schoolexamen behoren.
Toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht.
Tweede correctie:	de correctie en de beoordeling die door een gecommitteerde wordt verstrekt.
UB WVO 2020:	het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
Vmbo:	het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, als bedoeld in artikel 10 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
Vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
Wet:	de Wet op het voortgezet onderwijs 2020.
Wettelijke vertegenwoordiger	de ouder of voogd van een minderjarige leerling.

ARTIKEL 4: HET EXAMENREGLEMENT EN DE WET

Op het bepaalde in dit reglement zijn van toepassing: de Wet op het voortgezet onderwijs 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

ARTIKEL 5: BIJZONDERE GEVALLEN

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur.

ARTIKEL 6: EXAMENCOMMISSIE

1. De school kent een examencommissie voor het mavo / vmbo én een examencommissie voor havo / vwo.
2. Elke examencommissie bestaat uit de volgende leden:
 - a. voorzitter;
 - b. secretaris;
 - c. lid (= examinerator).Een examencommissie kan secretariaal ondersteund worden door een administratief medewerker.
3. De examencommissies worden ingesteld en de leden ervan worden benoemd door het bevoegd gezag.
4. Geen lid van de examencommissie kunnen zijn:
 - a. leden van organen van het bevoegd gezag;
 - b. de directeur van de school;
 - c. leden van de medezeggenschapsraad van een school die valt onder het bevoegd gezag;
 - d. leerlingen van de school of hun wettelijk vertegenwoordigers.
5. Bij de benoeming van de leden van een examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
 - a. de desbetreffende schoolsoort;
 - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
 - c. de kwaliteit van examinering.
6. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.
7. Een examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
 - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement als bedoeld in artikel 2.60 van de wet voor het bevoegd gezag;
 - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting als bedoeld in artikel 2.60a van de wet voor het bevoegd gezag;
 - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
 - e. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
8. Elke examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
9. Elke examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
10. Elke examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
11. Elke examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies, bedoeld in de leden 8 tot en met 10, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.
12. De examencommissie voor het mavo/vmbo bestaat uit de volgende personen:
 - a. Janna Postma (voorzitter / basisberoepsgerichte leerlijn);
 - b. Aard Ekkel (examensecretaris / lid);
 - c. Ilona Post (examensecretaris / lid);
 - d. Hilbrand Bodewits (lid / kaderberoepsgerichte leerlijn);
 - e. Eduard Franke (lid / theoretische leerlijn).
13. De examencommissie voor het havo/vwo bestaat uit de volgende personen:
 - a. Henk Lammers (voorzitter);
 - b. Gerja Kroezen (examensecretaris);
 - c. Vacature (lid).

ARTIKEL 7: BEWAARTERMIJN EXAMENS

De school bewaart het schoolexamenwerk (schriftelijk, digitaal, of beeldmateriaal), waaronder het examendossier (zie artikel 25), van alle examenkandidaten tenminste zes maanden na de diploma-uitreiking. Het examenwerk wordt centraal op locatie bewaard. Het examenwerk mag na beoordeling niet meer buiten het schoolgebouw worden gebracht.

ARTIKEL 8: INRICHTING VAN DE EXAMENS

Er wordt bij het eindexamen een onderscheid gemaakt tussen een schoolexamen (hoofdstuk 2) en een centraal examen (hoofdstuk 3). Het eindexamen bestaat voor ieder examenvak uit in ieder geval een schoolexamen. Sommige vakken kennen ook een centraal examen. Dit staat vermeld in het examenboekje.

HOOFDSTUK 2: HET SCHOOLEXAMEN

ARTIKEL 9: VORM EN INHOUD

1. Het schoolexamen kan omvatten:
 - a. schriftelijke toetsen;
 - b. mondelinge toetsen;
 - c. praktische opdrachten;
 - d. handelingsdelen;
 - e. een (profiel)werkstuk.
2. De producten / resultaten van de onderdelen als genoemd in lid 1 worden het schoolexamenwerk genoemd. Hieronder wordt ook verstaan: beoordelings- en competentielijsten en / of foto's van praktische opdrachten en / of handelingsdelen.
3. Mocht een kandidaat doubleren, dan doet de kandidaat in het volgende schooljaar alle toetsen van het betreffende jaar over. In overleg met de vakdocent en afdelingsleider mogen praktische opdrachten en handelingsdelen die voldoende zijn afgesloten, blijven staan. Voorwaarde is in ieder geval dat het past binnen het dan geldende PTA.
4. Op een moment een kandidaat geslaagd is voor de havo en doorstroomt naar het vwo, kan een kandidaat vrijgesteld worden voor het volgen van het vak culturele en kunstzinnige vorming. Het uiteindelijke combinatiecijfer van de kandidaat zal bestaan uit het resultaat voor Godsdienst, maatschappijleer en filosofie en het profielwerkstuk.
5. Op het moment dat een kandidaat vanuit het vwo afstroomt naar de havo dient de kandidaat aan het volledige examenprogramma van de havo te voldoen. Hiervoor mogen toetsen gemaakt op het vwo herbeoordeeld worden om aan alle eindexamentermen van de havo te voldoen.

ARTIKEL 10: SCHOOLEXAMENPERIODE¹

1. Het schoolexamen wordt afgenomen in de leerjaren die in het PTA staan vermeld. Het schoolexamen wordt voor havo / vwo afgesloten op vrijdag 19 april 2024 om 17.00 uur voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. Het schoolexamen voor het vmbo wordt afgesloten op vrijdag 22 maart 2024 om 17.00 uur.
2. Het bestuur kan in afwijking van bovenstaande een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak of in die vakken, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.

ARTIKEL 11: PROCEDURES SCHOOLEXAMENWERK

1. Een surveillant, niet zijnde de examinerator, neemt het schoolexamenwerk van een kandidaat in en controleert of hij van alle kandidaten het werk heeft ontvangen en levert vervolgens het schoolexamenwerk persoonlijk in bij de administratie. De examinerator haalt vervolgens het schoolexamenwerk persoonlijk voor beoordeling op bij de administratie.

¹ Artikel 32

2. De examiner die als surveillant optreedt, houdt het examenwerk persoonlijk bij zich voor beoordeling.
3. Het examenwerk wordt opgeslagen op een bij de examensecretaris bekende plaats.
4. Bij het maken van SE-toetsen zijn de volgende basis-hulpmiddelen toegestaan:
 - schrijfmateriaal, inclusief ruitjespapier en kladpapier (verstrekkt door de school);
 - tekenpotlood;
 - liniaal met millimeterverdeling;
 - passer;
 - geometrische driehoek;
 - vlakgum;
 - eenvoudige rekenmachine
5. Leerlingen met een dyslexieverklaring of een andere verklaring mogen indien dit in de verklaring is aangegeven gebruik maken van een computer.
6. Het gebruik van de Grafische Rekenmachine is alleen toegestaan bij wiskunde (A/B/C/D). Zie www.examenblad.nl voor specificatie van de type rekenmachine.
7. In de PTA's van de verschillende vakken staat aangegeven welke hulpmiddelen zijn toegestaan.
8. In het PTA wordt de duur van de toetsen aangegeven. Een toets buiten de toetsweek heeft de maximale lengte van een lesuur. Leerlingen met een dyslexie- of tempoverklaring hebben in geval van dezelfde toetsinhoud recht op tijdsduurverlenging of inkorting van de toets. De tijdsverlenging gaat om maximaal 20% van de toetstijd, dus bijvoorbeeld maximaal 10 minuten bij een toets van 50 minuten en maximaal 20 minuten bij een toets van 100 minuten. Bij toetsen die worden afgenomen in de les is het aan de secties om te bepalen of ze een leerling extra tijd bieden of de toets inkorten. Leerlingen met een dyslexie- of tempoverklaring hebben in de toetsweek altijd en alleen recht op tijdsverlenging.

ARTIKEL 12: TE LAAT KOMEN BIJ EEN SCHOOLEXAMEN

1. Een kandidaat die te laat komt voor een schoolexamen, mag tot uiterlijk twintig minuten na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Het schoolexamenwerk moet op hetzelfde tijdstip worden ingeleverd als het werk van de andere leerlingen.
2. Indien van overmacht sprake is, kan de kandidaat de gelegenheid krijgen om de toets in zijn geheel op een ander, door de school te bepalen moment, in te halen.
3. De examencommissie beslist of er sprake is van overmacht bij te laat komen.
4. Te laat komen wordt door of namens de surveillant geregistreerd op het proces verbaal.

ARTIKEL 13: VERHINDERING EN INHALEN

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, is verhinderd bij een toets of een handelingsdeel voor het schoolexamen tegenwoordig te zijn, wordt de school hiervan op de hoogte gesteld voor iedere afzonderlijke toets en/of toetsdag door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, door de kandidaat afwezig te melden op de door school vastgestelde reguliere wijze.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, is verhinderd bij een toets of een handelingsdeel voor het schoolexamen tegenwoordig te zijn, wordt

hij in de gelegenheid gesteld deze op een ander moment in te halen, afhankelijk van de mogelijkheden. Hiervoor moet de kandidaat, na terugkomst op school, binnen een week zelf een afspraak maken met de betreffende examinator.

2. Wanneer dit niet gebeurt, of bij verhindering om een ongeldige reden, kan de kandidaat gebruikmaken van de herkansingsmogelijkheid, indien deze wordt aangeboden (zie artikel 14). Wanneer een kandidaat geen gebruikmaakt van deze regeling, of de regeling niet van toepassing is, dan wordt voor het betreffende schoolexamenonderdeel géén cijfer gegeven.
3. Wanneer een kandidaat verhinderd was bij een schoolexamen, worden hij en zijn wettelijke vertegenwoordigers schriftelijk op de hoogte gebracht van de gevolgen.
4. Voor het Vmbo geldt dat aan het eind van ieder examenjaar – minimaal drie weken voor de uiterste inleverdatum van de schoolexamencijfers - krijgt een kandidaat die in het nominale traject nog niet alle toetsen heeft gemaakt, de gelegenheid een combinatietoets te maken die álle leerstof van een bepaald vak van dat examenjaar omvat. Het behaalde cijfer telt dan mee voor de verzuimde toets(en). Wanneer een kandidaat geen gebruikmaakt van deze mogelijkheid, ontvangt hij voor de gemiste schoolexamenonderdelen het cijfer 1² (zie ook artikel 37, lid 1 h).
5. Wanneer een kandidaat het niet eens is met een beslissing die is genomen naar aanleiding van lid 1 van dit artikel, kan hij bezwaar daartegen aantekenen bij de examencommissie. Art. 20 is van toepassing.

ARTIKEL 14: HERKANSING

1. De onderdelen van handelingsdelen die niet met 'naar behoren', 'voldoende' of 'goed' zijn afgerond, moeten alle herkanst zijn, voordat aan het centraal examen kan worden deelgenomen.
2. Niet alle onderdelen van het schoolexamen die met een cijfer worden beoordeeld, zijn herkansbaar. Bij alle vakken of deelvakken is in het PTA aangegeven of de toetsing herkansbaar is.
3. Herkansing vindt uiterlijk 10 werkdagen voor de uiterste inleverdatum van de schoolexamencijfers plaats, met uitzondering van de laatste toetsweek.
4. Praktische opdrachten kunnen alleen worden herkanst door het geheel of gedeeltelijk uitvoeren van de oorspronkelijke opdracht. Schriftelijke toetsen moeten in hun geheel worden herkanst. Herkansingen hebben in beginsel dezelfde vorm, duur en zwaarte als de oorspronkelijke toetsen. Bij handelingsdelen bestaat de herkansing uit het alsnog of nogmaals deelnemen aan een activiteit en / of het inleveren van een verslag van een activiteit.
5. In bijzondere gevallen kan de examencommissie een individuele kandidaat een extra gelegenheid tot herkansing bieden, nadat de onderwijsinspectie hiervan op de hoogte is gesteld.
6. De kandidaat op de havo en het vwo herkanst per schooljaar maximaal twee verschillende toetsen. De kandidaat op het vmbo herkanst per schooljaar maximaal twee theoretische en maximaal twee praktische toetsen, met uitzondering van de toetsen uit periode 3. De kandidaat op de mavo herkanst per schooljaar maximaal twee theoretische toetsen, met uitzondering van de toetsen uit periode 3.
7. De kandidaat kan aan een herkansing deelnemen indien hij zich tijdig op de door school aangegeven manier heeft opgegeven.
8. Aan het begin van 5-havo, 5-vwo en 6-vwo mogen de kandidaten ervoor kiezen om één resultaat uit het vorige schooljaar te verbeteren met de zogenoemde cijferverbeteringstoets. De toetsen die hiervoor in aanmerking komen zijn opgenomen in de PTA's van de betreffende vakken van het geldende schooljaar.

² Artikel 5

ARTIKEL 15: BEOORDELING VAN HET SCHOOLEXAMENWERK

1. De wijze van beoordelen van schoolexamenwerk wordt per schoolrichting en voorafgaand aan de afname van het examen in gezamenlijkheid vastgesteld door alle examinatoren van een bepaald (deel)vak. De wijze van beoordelen wordt vastgelegd in correctievoorschriften.
2. Bij praktische opdrachten kunnen het proces, het product of de presentatie afzonderlijk of in combinatie worden beoordeeld. De wijze van beoordeling wordt vooraf aan de kandidaat bekendgemaakt door middel van het beoordelingsformulier.

ARTIKEL 16: BEOORDELING EN WEGING SCHOOLEXAMENWERK³

1. Het cijfer van het schoolexamen en van de afzonderlijke schoolexamenonderdelen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1,1 tot en met 10, met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer van het schoolexamen op basis van de in het PTA vermelde weging van de behaalde schoolexamenresultaten. Indien de uitkomst van de berekening leidt tot een cijfer met meer dan één cijfer achter de komma, wordt dat getal indien het tweede cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. (Bijvoorbeeld: 7,35a wordt 7,4.)
3. In afwijking van het eerste lid, wordt het profielwerkstuk van het vmbo en wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'. Om toegelaten te worden tot het centraal examen is de beoordeling 'voldoende' of 'goed' nodig. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkt uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.
4. In het vakspecifieke deel van het PTA wordt bij alle vakken de weging per toets en per praktische opdracht aangegeven.

ARTIKEL 17: EXAMINATOREN

1. Beoordelingen van examenwerk worden uitgevoerd door examinatoren.
2. Wraking is van toepassing wanneer een examinerator een zoon of dochter, of anderen waarvoor de examinerator als opvoeder verantwoordelijk is, als kandidaat heeft. Dat wil zeggen dat de examinerator deze kandidaat niet mag examineren.

ARTIKEL 18: BEOORDELINGSTERMIJN

Een examinerator beoordeelt schoolexamenwerk én verwerkt de resultaten in het cijferprogramma binnen 10 werkdagen nadat de toets is afgenomen, met uitzondering van de laatste toetsweek.

ARTIKEL 19: AUTORISATIE VAN CIJFERS

³ Artikel 35a

1. De examiner is verantwoordelijk voor het bepalen en verwerken van de voorlopige cijfers, conform de geldende regels en afspraken.
2. De autorisatie van de voorlopige cijfers tot definitieve cijfers berust bij de examencommissie.

ARTIKEL 20: BEZWAAR TEGEN BEOORDELING VAN SCHOOLEXAMENWERK

1. Een kandidaat kan tegen de beoordeling van schoolexamenwerk binnen vier weken (20 werkdagen) na bekendmaking van die beoordeling bij de examencommissie schriftelijk of digitaal via email bezwaar aantekenen.
2. De examencommissie stelt een onderzoek in. Een onderdeel hiervan is het horen van de examiner en de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De examencommissie beslist binnen twee weken na ontvangst van het bezwaarschrift of het bezwaar ontvankelijk is. Bij ontvankelijkheid beslist de examencommissie welke beslissingen worden genomen.
3. De volgende beslissingen zijn mogelijk:
 - a. De examencommissie bekrachtigt de beoordeling waartegen bezwaar is gemaakt;
 - b. De examencommissie legt het schoolexamenwerk ter herbeoordeling voor aan een andere examiner;
 - c. De examencommissie verklaart het schoolexamenwerk ongeldig en biedt de mogelijkheid voor een extra toetsgelegenheid.
4. De secretaris van de examencommissie deelt de beslissing van de examencommissie onverwijld mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk of digitaal. De schriftelijke / digitale mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat en aan de examiner.
5. Een kandidaat kan tegen een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij de commissie van beroep. Artikel 39 is dan van toepassing.

ARTIKEL 21: BEOORDELING VAN HERKANSINGEN

Na een herkansing geldt de hoogste beoordeling (de oorspronkelijke of de herkansing).

ARTIKEL 22: NIET TIJDIG INLEVEREN VAN SCHOOLEXAMENONDERDELEN

Voor praktische opdrachten en in te leveren onderdelen van het handelingsdeel die niet tijdig worden ingeleverd, gelden de regels zoals vermeld in het PTA. Indien het PTA hierover geen regels heeft opgenomen, dan gelden de leden 1 tot en met 4 van artikel 13.

ARTIKEL 23: AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN⁴

1. De examencommissie kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de examencommissie de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen van het UBWVO 2020 wordt voldaan. In voorkomende gevallen moet zo spoedig mogelijk mededeling worden gedaan aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

⁴ Artikel 55

- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met ten hoogste 30 minuten,
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. De examencommissie kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens Hoofdstuk 3 van het UB WVO 2020, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.
 4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal én een woordenboek met vertalingen van de moedertaal naar de Nederlandse taal en vice versa.
 5. Van elke afwijking op grond van lid 3 wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

ARTIKEL 24: ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN

Indien door onvoorziene omstandigheden het schoolexamen in een of meer vakken voor een of meer onderdelen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, adviseert de examencommissie aan het bevoegd gezag hoe dan moet worden gehandeld. Het bevoegd gezag neemt in deze een beslissing.

ARTIKEL 25: EXAMENDOSSIER⁵

1. Het examendossier bevat:
 - a. een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten;
 - b. een overzicht van de behaalde resultaten;
 - c. informatie over het handelingsdeel;
 - d. informatie over de uitwerking en het resultaat van de praktische opdrachten;
 - e. de opgaven en de correctievoorschriften.
2. Het examendossier wordt gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.

ARTIKEL 26: AFRONDING VAN HET SCHOOLEXAMEN⁶

1. Een kandidaat heeft het schoolexamen afgerond als voor alle in het PTA vermelde toetsen en praktische opdrachten een beoordeling is gegeven en alle handelingsdelen 'naar behoren' zijn afgesloten.
2. Indien het schoolexamen niet is afgerond, kan een kandidaat niet aan het centraal examen deelnemen.

⁵ Artikel 35a c

⁶ Artikel 32, lid 2

3. Indien een vak alleen een schoolexamen kent, geldt dat het schoolexamencijfer tevens het eindcijfer is.
4. Het schoolexamen in schooljaar 2023 – 2024 wordt voor havo / vwo afgesloten op vrijdag 19 april 2023 – 2024 om 17.00 uur. Voor het vmbo wordt het schoolexamen afgesloten op vrijdag 22 maart om 17.00 uur. Op deze dag ontvangt de kandidaat een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordelingen van het schoolexamen, getekend door de directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor ontvangst.

HOOFDSTUK 3: HET CENTRAAL EXAMEN

ARTIKEL 27: WIJZE VAN AFNEMEN

Het centraal examen wordt afgenomen conform de regeling paragraaf 3 van hoofdstuk 3 van het UB WVO 2020.

ARTIKEL 28: REGELS OMTRENT HET CENTRAAL EXAMEN: AANWEZIGHEID

1. Kandidaten moeten zich voor het centraal examen beschikbaar houden tot en met het tweede tijdvak van het centraal examen.
2. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de examencommissie, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.⁷
3. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak, ten overstaan van het CTE, zijn eindexamen te voltooien.⁸
4. Indien het bevoegd gezag zelf de afnametijdstippen bepaalt (bijvoorbeeld bij de digitale examens), kan de examencommissie een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het CTE daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.⁹
5. Deelname aan een examenzitting betekent, dat het eenmaal gemaakte examenwerk zijn geldigheid behoudt. Kandidaten doen er goed aan om vóór de aanvang van een examenzitting zeer bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld ernstige ziekte of overlijden in de familie) en ook eigen ziekteverschijnselen te melden bij de examencommissie. In overleg met de examencommissie moet van tevoren duidelijk vastgesteld worden of een kandidaat in zo'n geval in staat is aan het centraal examen deel te nemen. Zo niet, dan wordt de kandidaat naar het tweede, respectievelijk derde tijdvak verwezen.
- 6a. Een kandidaat die tijdens een examenzitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten en blijft onder begeleiding, totdat de kandidaat het examen hervat of totdat hij afziet van verdere deelname aan de examenzitting. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Bij een CSPE kan dit ook op een ander tijdstip worden voortgezet.
- 6b. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de examencommissie gemotiveerd aan de Inspectie verzoeken om te beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig wordt verklaard. De kandidaat mag, indien de Inspectie het werk ongeldig verklaart, in het tweede respectievelijk derde tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
7. Indien een kandidaat door enigerlei omstandigheid niet bij een examenzitting in het examenlokaal aanwezig kan zijn, maar wel in staat is aan het examen deel te nemen (bijvoorbeeld bij verblijf in een ziekenhuis), worden uitsluitend via de inspectie opgaven ter beschikking gesteld. Dit examen wordt op hetzelfde tijdstip en onder dezelfde voorwaarden als het reguliere examen afgenomen.

⁷ artikel 45: 1

⁸ artikel 45: 2

⁹ artikel 45: 5

8. Alleen met toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat de examenzaal verlaten gedurende de examenzitting.
9. Na het verlaten van de examenzaal zonder begeleiding van een toezichthouder, mag een kandidaat onder geen beding worden toegestaan nog aan de betreffende examenzitting deel te nemen.

ARTIKEL 29: REGELS OMTRENT HET CENTRAAL EXAMEN: GEBRUIK VAN HULPMIDDELEN

1. Dyslectische examenkandidaten kunnen onder de volgende voorwaarden deelnemen aan een aangepaste versie van het centraal examen:
 - a. Er moet een geldige dyslexieverklaring kunnen worden overgelegd.
 - b. De kandidaat moet minimaal driemaal hebben geoefend met eventueel benodigde apparatuur en programmatuur.

Dit moet uiterlijk 1 november 2023 van het betreffende examenjaar bekend zijn bij de betreffende kandidaat en zijn ouder(s) / verzorger(s).
2. Het is de kandidaat niet toegestaan om boeken, logaritmetafels, tabellen en / of andere hulpmiddelen mee te nemen in het examenlokaal, met uitzondering van die, waarvan het gebruik door het CTE is toegestaan. Deze toegestane hulpmiddelen worden voor de aanvang van de zitting gecontroleerd.
3. Het is niet toegestaan om apparaten te gebruiken die:
 - a. op het lichtnet moeten worden aangesloten;
 - b. geluidsoverlast bezorgen;
 - c. zijn voorzien van schrijfbollen, alarminstallaties, zend- en ontvangstmogelijkheden;
 - d. werken volgens een andere dan de hiërarchische algebraïsche methode;
 - e. groter van afmetingen zijn dan het zogenaamde zakformaat.
4. Tassen, mobiele telefoons en andere beeld- en / of geluidsdragers moeten op een daartoe aangewezen plaats worden neergelegd.
5. Kladpapier wordt gewaarmerkt en verstrekt door de school.

ARTIKEL 30: REGELS OMTRENT HET CENTRAAL EXAMEN: 'PAPIEREN' EXAMENS

1. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na het begin van de examenzitting tot de examenzaal worden toegelaten. De kandidaat moet het werk inleveren op uiterlijk het tijdstip waarop de examenzitting eindigt.
2. Vertrek van kandidaten is slechts toegestaan na het eerste half uur van de examenzitting voor het vmbo en na het eerste uur voor havo en vwo. Daarna is vertrek vanaf 15 minuten voor de eindtijd van de examenzitting toegestaan.
3. Kandidaten zijn zelf verantwoordelijk voor het inleveren van examenwerk vóór het verlaten van de examenzaal.
4. Examenwerk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de school, tenzij door de CTE ander papier is verstrekt.

5. Na aanvang van de examenzitting dan wel na het openen van de envelop met opgaven, is het verboden enige mededeling of inlichting over het examenwerk aan de kandidaten te verstrekken, uitgezonderd mededelingen van het CTE.¹⁰
6. Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt, uitgezonderd tekeningen, grafieken en structuurformules.
7. De kandidaat levert de opgaven en de door hem gemaakte uitwerkingen van de opgaven (= het examenwerk) in bij een van de toezichthouders. Bij het inleveren van het examenwerk moet de kandidaat op het eerste blad hebben vermeld hoeveel blaadjes hij inlevert. Op ieder blad vermeldt de kandidaat het nummer van het betreffende blad.
8. De leden 1, 2 en 5 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing op de zogeheten digitale examens.

ARTIKEL 34: CENTRAAL EXAMEN BEROEPSGERICHT VAK

Het beroepsgerichte vak kent naast het schoolexamen ter afsluiting een gecombineerd CSPE. Hierbij zijn de regels als vermeld in de artikelen 28, 29, 30 en 31 van toepassing.

ARTIKEL 35A: NIVEAUDIFFERENTIATIE

1. Examenkandidaten worden in de gelegenheid gesteld om maximaal alle vakken minus 1 op een hoger kwalificatieniveau te volgen en af te sluiten, in plaats van het overeenkomstige vak van de leerweg of schoolsoort waarvoor de kandidaat is ingeschreven.¹¹
2. In aansluiting op lid 1 kan in de basisberoepsgerichte leerweg ook het beroepsgerichte programma worden vervangen door het overeenkomstige programma van de kaderberoepsgerichte leerweg.
3. Het beroepsgerichte programma in de kaderberoepsgerichte leerweg kan niet worden vervangen door het beroepsgerichte programma uit de gemengde leerweg.
4. In aanvulling op de voorgeschreven vakken kan een eindexamen meer vakken omvatten, zoals vermeld in de artikelen 3.2 lid 2; 3.3 lid 2; 3.4 lid 3 en 4; 3.5 lid 3; 3.6 lid 3 en 3.7 lid 3 van het UB WVO 2020, voor zover deze vakken door het bevoegd gezag worden aangeboden .
5. Het eindcijfer van het overeenkomstige vak wordt (zonder omrekening) betrokken bij de vaststelling van de uitslag.
6. Alle regels van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau zijn van toepassing evenals het desbetreffende examenprogramma en de voorgeschreven weging voor de berekening van het eindcijfer van het vak, het daarbij behorend centraal examen en de daarbij behorende normering.
7. Iedere schoolsoort en / of leerweg kent een eigen examenprogramma en het daarbij behorende centraal examen. Het is dan ook niet mogelijk om een cijfer behaald voor een vak om te rekenen naar een andere schoolsoort en / of leerweg.
8. Een herkansing vindt altijd plaats binnen dezelfde schoolsoort en / of leerweg als waarop het examen in een vak is afgelegd.
9. De schoolsoort en / of leerweg waarin centraal examen wordt afgelegd in een vak, wordt bepaald op het moment waarop de school het schoolexamencijfer verstrekt aan DUO.

¹⁰ artikel 40: 3

¹¹ Staatscourant 2017, nr. 53354

10. In een vak kan slechts in één schoolsoort en / of leerweg centraal examen worden afgelegd. Het is bijvoorbeeld niet toegestaan wanneer in het voorlaatste leerjaar centraal examen is afgelegd in een vak, in het laatste leerjaar centraal examen wordt afgelegd in hetzelfde vak maar dan op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving. (Wél kan in het laatste leerjaar gebruik worden gemaakt van de terugvaloptie (zie ook lid 13).
11. Als een vak is afgelegd in een andere schoolsoort en / of leerweg dan waarvoor de kandidaat is ingeschreven, wordt dit vermeld op de cijferlijst.
12. Een kandidaat uit de theoretische leerweg kan een beroepsgericht vak uit de gemengde leerweg deel laten uitmaken van zijn eindexamen als extra vak.
13. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg, ongeacht het behaalde resultaat. Deze mogelijkheid wordt niet als herkansing gezien.¹²

ARTIKEL 35B: TEMPODIFFERENTIATIE

1. Examenkandidaten worden in de gelegenheid gesteld om één of meerdere vakken versneld af te sluiten, in plaats van de gebruikelijk nominale lengte van de opleiding die gevolgd wordt.
2. Als er sprake is van een versneld traject bij een specifiek vak geldt een aangepast PTA. Dit PTA omvat alle examentermen, maar wijkt af van het nominale PTA voor het betreffende vak.
3. Een kandidaat die één of meerdere vakken versneld aflegt heeft net als een kandidaat die de vakken nominaal aflegt één herkansingsmogelijkheid voor het Centraal Schriftelijk Eindexamen.
4. Als het vak is afgesloten, wordt de kandidaat vrijgesteld van het volgen van lessen voor het betreffende vak.
5. Op moment dat een kandidaat alle examenvakken heeft afgesloten treedt de uitslagbepaling in werking, zie ook artikel 43 lid 1. Dat betekent dat de versnelde vakken moeten voldoen aan de wet- en regelgeving betreffende de uitslagbepaling van het schooljaar waarin het gehele dossier wordt afgerond.

ARTIKEL 36: TIJDVAKKEN

1. Het centraal examen kent een eerste, tweede en derde tijdvak.¹³
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.¹⁴
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het CTE.¹⁵
4. Het CTE kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen het bevoegd gezag zelf de afnameperioden bepaalt (bijvoorbeeld bij digitale examens). Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.¹⁶

¹² Artikel 51 a

¹³ artikel 37: 1

¹⁴ artikel 37: 2

¹⁵ artikel 37: 3

¹⁶ artikel 37: 7

5. In het eerste tijdvak kunnen examenkandidaten deelnemen die tijdig hun schoolexamen hebben afgerond.
6. In het tweede tijdvak kunnen examenkandidaten deelnemen aan het centraal examen:
 - a. die wegens een geldige reden niet in staat waren om hun examen in het eerste tijdvak af te ronden;
 - b. die in het eerste tijdvak hun examen hebben afgerond, maar gebruik willen maken van het recht om een vak te herkansen;
 - c. die in het eerste tijdvak in een vak eindexamen heeft afgelegd in een hogere schoolsoort en / of leerweg en alsnog in het desbetreffende vak eindexamen wil afleggen in de schoolsoort en / of leerweg waarvoor de kandidaat is ingeschreven (zie ook artikel 35a, lid 13).
7. In het derde tijdvak kunnen examenkandidaten deelnemen aan het centraal examen:
 - a. die meer dan twee examenzittingen van het centraal examen in het eerste en / of tweede tijdvak hebben gemist wegens een geldige reden;
 - b. die op de dag van de herkansing, het eerste tijdvak van het centraal examen hebben afgerond, en nog geen gebruik hebben gemaakt van hun recht op herkansing;
 - c. die op de dag van de herkansing met een geldige reden verhinderd waren om gebruik te maken van hun recht op herkansing of van hun mogelijk om uitgesteld examen af te leggen;
 - d. die gebruikmaakt van de regeling zoals vermeld in artikel 35a, lid 13 en dit vak wil herkansen.
8. In afwijking van artikel 36 lid 2 kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.¹⁷
9. Indien toepassing wordt gegeven aan lid 8, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het CTE.¹⁸
10. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.¹⁹
11. Examenkandidaten ontvangen de roosters voor de centrale examens minimaal vier weken voorafgaand aan het eerste centrale examen.

¹⁷ artikel 37a: 1

¹⁸ artikel 37a: 4

¹⁹ artikel 37a: 5

HOOFDSTUK 4: ONREGELMATIGHEDEN

ARTIKEL 37: LEERLINGEN²⁰

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, zoals:
 - a. (delen van) examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
 - b. examenwerk van een ander inleveren;
 - c. plagiaat plegen via schriftelijke dan wel elektronische bronnen (internet);
 - d. gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen;
 - e. afkijken van of overleggen met anderen;
 - f. gelegenheid geven tot afkijken;
 - g. bij bespreking van examenwerk antwoorden verbeteren;
 - h. zonder geldige reden afwezig zijn;

kan de directeur maatregelen nemen. Hij stelt alvorens daartoe over te gaan de examencommissie in de gelegenheid een advies uit te brengen.
2. De maatregelen, ontleend aan art 3.58 lid 1 van het UB WVO 2020, bedoeld in lid 1, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets, of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de examencommissie aan te wijzen onderdelen.
3. Indien het hernieuwd examen bedoeld in het vorige lid betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
4. Na constatering van een onregelmatigheid krijgt de kandidaat de gelegenheid om het examenwerk af te maken op een nieuw uitwerkblad. Op het oorspronkelijke uitwerkblad wordt een melding van onregelmatigheid aangetekend, waarna dit blad wordt ingenomen.
5. Na constatering van een onregelmatigheid bij een digitaal examen krijgt de kandidaat de gelegenheid om het examenwerk af te maken. Op het proces verbaal wordt een aantekening gemaakt over de geconstateerde onregelmatigheid.
6. Eventuele maatregelen worden na de beslissing van de directeur uitgevoerd.
7. Na constatering van een onregelmatigheid wordt de kandidaat mondeling hierover geïnformeerd. De onregelmatigheid wordt schriftelijk gemeld bij de examensecretaris, die hiervan de kandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) op de hoogte stelt. De examensecretaris overhandigt de schriftelijke verklaringen met betrekking tot de geconstateerde onregelmatigheid aan de examencommissie en directeur.

²⁰ Artikel 5

8. Alvorens een beslissing over maatregelen als genoemd in het tweede lid wordt genomen, horen de examensecretaris en een lid van de examencommissie de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan.
9. De directeur neemt een besluit en deelt deze beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, indien deze minderjarig is, en aan de inspectie.
10. De kandidaat kan tegen deze beslissing in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Zie verder artikel 39.

ARTIKEL 38: DOCENTEN / SURVEILLANTEN

1. Indien een docent / surveillant zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of centraal examen aan enige vorm van onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, waaronder in elk geval:
 - a. wijzigingen in PTA's aanbrengen zonder toestemming van de examencommissie, het bestuur en inspectie;
 - b. opzettelijk onrechtmatig punten toekennen, dan wel onrechtmatig punten onthouden;
 - c. wijzigingen aanbrengen in examenwerk van kandidaten;
 - d. kandidaten opzettelijk hinderen, dan wel opzettelijk bevoordelen bij examenonderdelen en / of bij het afnemen van het examen;
 - e. het schenden van de geheimhoudingsplicht omtrent de inhoud van de examens;
 - f. het niet melden van onregelmatigheden;
 - g. een schoolexamen(onderdeel) niet uitvoeren voor wat betreft inhoud en procedures conform PTA en richtlijnen;
 - h. een examen(onderdeel) niet beoordelen volgens correctiemodel en cesuur;

moet dit gemeld worden bij de examencommissie.
2. De examencommissie adviseert het bestuur binnen vijf dagen over te nemen maatregelen ten aanzien van de docent / surveillant, kandidaten en het examenwerk.
3. De bestuurder stelt een onderzoek in en kan maatregelen nemen.
4. De maatregelen bedoeld in het derde lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen of delen van toetsen van het reeds afgelegde deel van het examen. Er gaat dan een kennisgeving van het ongeldig verklaren van het examenwerk naar de kandidaten en hun wettelijke vertegenwoordiger(s) en de inspectie;
 - b. disciplinaire maatregelen conform de cao.
5. Alvorens een beslissing over maatregelen als genoemd in het vierde lid wordt genomen, hoort de bestuurder de docent / surveillant. De docent / surveillant kan zich door een door hem aan te wijzen persoon laten bijstaan.
6. De bestuurder neemt een besluit en deelt deze beslissing mede aan de docent / surveillant, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op relevante bepalingen in de cao betreffende disciplinaire maatregelen. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie.
7. Eventuele gevolgen voor het examen of voor de kandidaten worden door het bevoegd gezag meegedeeld aan alle betrokkenen.

ARTIKEL 39: COMMISSIE VAN BEROEP²¹

1. Een kandidaat kan tegen een beslissing van de examencommissie in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag in te stellen commissie van beroep.
2. Van de commissie van beroep mogen leden van de examencommissie geen deel uitmaken. De commissie van beroep bestaat uit drie personen, namelijk een algemeen beleidsmedewerker (voorzitter), de bestuurssecretaris (secretaris) en het hoofd Expertisecentrum (lid).
3. Geen lid of plaatsvervangend lid van de commissie van beroep kunnen zijn:
 - a. leden van organen van het bevoegd gezag;
 - b. leden van een examencommissie;
 - c. een directeur van een school die valt onder het bevoegd gezag;
 - d. leden van de medezeggenschapsraad van een school die valt onder het bevoegd gezag;
 - e. leerlingen van de school of hun wettelijk vertegenwoordigers.
4. Bij de benoeming van de leden van een commissie van beroep en hun plaatsvervangers ziet het bevoegd gezag er op toe voor dat binnen de commissie basale deskundigheid aanwezig is. Indien nodig kan expertise extern ingeschakeld worden.
5. De commissie van beroep bepaalt zelf haar werkwijze.
6. Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep: De commissie van beroep, p.a. Roelof van Echten College, Postbus 2152, 7900 BD Hoogeveen. E-mailadres: info@rvec.nl.
7. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
8. De commissie heeft de mogelijkheid om de hulp in te roepen van (externe) deskundigen.
9. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in artikel 37, lid 3.
10. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan zijn wettelijk vertegenwoordiger(s) van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de bestuurder en aan de inspectie.

²¹ Artikel 5: 4, 5

HOOFDSTUK 5: UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

ARTIKEL 40: EINDCIJFER EINDEXAMEN

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.²²
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het school-examen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. (Voorbeeld: 5,49 wordt 5 en 5,50 wordt 6.)²³
3. De eindexamencijfers worden, de examinatoren gehoord hebbende, vastgesteld door de directeur.

ARTIKEL 41: UITSLAG EINDEXAMEN LEERWEGEN VMBO²⁴

1. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd, indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of meer heeft behaald;
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - a. alle eindcijfers een 6 of hoger zijn;
 - b. één eindcijfer een 5 is en alle overige eindcijfers een 6 of hoger zijn;
 - c. twee eindcijfers een 5 zijn, óf één eindcijfer een 4 is en de overige eindcijfers 6 of hoger zijn én minstens één eindcijfer een 7 of hoger is;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
 - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
 - f. als het een eindexamen gemengde of theoretische leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één (combinatie)vak.
4. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt in de gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak

²² artikel 47: 1

²⁴ artikel 49: 1-5

daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.

5. Om te kunnen slagen moeten alle eindcijfers een 4 of hoger zijn. Dit geldt dus niet alleen voor het combinatiecijfer van de beroepsgerichte keuzevakken, als gemiddelde van deze eindcijfers, maar ook voor alle onderliggende eindcijfers (= modulecijfers) die tezamen het combinatiecijfer bepalen. Voor de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg wordt het combinatiecijfer berekend als het gemiddelde van de eindcijfers voor de (minimaal) vier beroepsgerichte keuzevakken. Voor de gemengde leerweg is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindcijfer voor het profielvak en de (minimaal) twee beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het profielvak de helft van het combinatiecijfer bepaalt.²⁵

ARTIKEL 42: UITSLAG EXAMEN LEER-WERKTRAJECT²⁶

In afwijking van artikel 41 is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject geslaagd, indien:

1. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
2. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
3. hij als eindcijfer, bedoeld in artikel 41 het derde lid, 6 of meer heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en derde lid van artikel 41 van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 43: UITSLAG EINDEXAMEN VWO EN HAVO²⁷

1. De kandidaat die eindexamen vwo of havo volledig heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b. hij: voor een van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, B of C als eindcijfer 5 of meer heeft behaald en hij voor het andere vak dan wel andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - c. hij onverminderd onderdeel b:
 - i. één eindcijfer een 5 is en alle overige eindcijfers een 6 of hoger zijn, én het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - ii. twee eindcijfers een 5 zijn, óf één eindcijfer een 4 is, óf één eindcijfer een 4 is én één eindcijfer een 5 is en de overige eindcijfers 6 of hoger zijn én het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - e. hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.
2. Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:

²⁵ Informatie over vmbo-examens | abonneren.Rijksoverheid.nl | nieuwsbrief d.d. 11-04-2019

²⁶ artikel 49: 6

²⁷ Artikel 50: 1-4

- a. literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van de desbetreffende taal en literatuur;
 - b. algemene natuurwetenschappen in het havo en vwo;
 - c. godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.
3. Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan de tweede volzin van het tweede lid, wordt in het PTA vermeld welk onderdeel of welke onderdelen worden toegevoegd.
 4. Om te kunnen slagen moeten alle eindcijfers een 4 of hoger zijn. Dit geldt dus niet alleen voor het combinatiecijfer, maar ook voor alle onderliggende eindcijfers die tezamen het combinatiecijfer bepalen. Het combinatiecijfer wordt samengesteld uit de vakken maatschappijleer (GMF), culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Kandidaten van het gymnasium zonder CKV vormen het combinatiecijfer uit de vakken maatschappijleer (GMF) en het profielwerkstuk.
 5. Mocht een kandidaat niet zijn geslaagd, dan doet de kandidaat in het volgende schooljaar alle toetsen en het CE van het betreffende jaar over. Uitzondering hierop zijn de vakken CKV, GMF en het profielwerkstuk. In overleg met de vakdocent mogen ook praktische opdrachten en handelingsdelen die voldoende zijn afgesloten, blijven staan. Voorwaarde is in ieder geval dat het past binnen het dan geldende PTA. Uitzonderd hierop is het vak LO.

ARTIKEL 44: HERKANSING CENTRAAL EXAMEN²⁸

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 36, lid 7 van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het CSPE.
2. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht één vak van het centraal examen en / of het CSPE te herkansen. De herkansing van het CSPE bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan.
3. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in het eerste lid, alleen als de eindcijfers (voorlopig) zijn vastgesteld.
4. De kandidaat stelt de examensecretaris voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het recht tot herkansing.
5. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
6. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
7. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
8. Het eerste tot en met zevende lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste en tweede lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

²⁸ Artikel 51

ARTIKEL 45: VOORSCHRIFTEN JUDICIUM CUM LAUDE²⁹

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vwo** met toekenning van het *judicium cum laude*, indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 43, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 43.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **havo** met toekenning van het *judicium cum laude*, indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0 berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken in het gemeenschappelijk deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van artikel 43, tweede lid, en de vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 43.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo theoretische leerweg** met toekenning van het *judicium cum laude*, indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 41.
4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo gemengde leerweg** met toekenning van het *judicium cum laude*, indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 41, vierde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 41.
5. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen **vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg** met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a. ten minste het eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - i. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
 - ii. het eindcijfer berekend op grond van artikel 41 het derde lid, en
 - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 41.

²⁹ artikel 52 a